

FRIVILLIGSTRATEGI FOR ØVRE EIKER KOMMUNE 2015 – 2019

Frivillig sektor med lag, foreninger, organisasjoner, frivillige enkeltpersoner (ildsjeler) og grupper gjør en stor innsats og utgjør en stor forskjell for mange i Øvre Eiker kommune. De frivillige er aktive innbyggere, som tar ansvar for lokalsamfunnet sitt, og som gir noe av seg selv. Kommunevisjonen “Sammen skaper vi et livskraftig Øvre Eiker” er inspirasjonskilde til samarbeid og dialog.

Frivilligstrategien består av tre deler:

- A**   **STRATEGISKE FØRINGER**
- B**   **STRATEGISKE HOVEDVEIVALG**
- C**   **HANDLINGSPLAN**

Handlingsplan utarbeides etter at del A og B er godkjent av kommunestyret.

Øvre Eiker kommune ønsker å bygge opp om og støtte frivillig sektor, og vi ønsker oss mer frivillighet!

Del A   Strategiske føringer

Øvre Eiker kommune legger følgende premisser til grunn for sin frivillighetsstrategi:

- Frivillig arbeid bidrar vesentlig til by-og stedsutvikling, og gjør Øvre Eiker til et bedre sted å bo.
- Frivillig arbeid er en ressurs for kommunens innbyggere.
- Frivillig arbeid bidrar til å styrke lokal tilhørighet, engasjement og fellesskap.
- Frivillig arbeid gir det enkelte menneske mulighet til personlig utfoldelse, sosial kontakt, og vise sosialt ansvar og medmenneskelighet.
- Frivillig arbeid bidrar til fornyelse av kommunens tjenester.
- Frivillig arbeid som supplement til kommunale tjenester gir økt kvalitet på tjenestene, og økt livskvalitet for innbyggerne.

Prinsipper:

- Kommunens hovedrolle som samarbeidspartner med frivillig sektor er å være regiassistent og tilrettelegger. Kommunen skal ikke regissere frivilligheten.
- Kommunen skal stimulere så mange som mulig til å delta i samfunnsnyttig frivillig innsats.
- Samarbeidet mellom frivillig sektor og kommunen bygger på prinsippet om at frivillig sektor skal supplere – og ikke erstatte – offentlige tjenester.
- Frivillig sektor skal oppleve kommunen som forutsigbar.
- Frivillig sektor og Øvre Eiker kommune er likeverdige parter i samarbeidet.
- Det skal være enkelt å være frivillig.
- Frivilligstrategien skal ha en tydelig forankring i kommuneplanen.

Forutsetninger for vellykket samarbeid mellom frivillig sektor og Øvre Eiker kommune
(utarbeidet i samarbeid med frivillige i 2013):

1. Alle samarbeidsprosjekter må bygge på gjensidig tillit og likeverd mellom partene.
2. Alle samarbeidsprosjekter trenger "skreddersøm" for å sikre et positivt samarbeidsklima og effektiv organisering/rollefordeling. Avklarte rammer og skriftlig dokumentasjon om ansvarsdeling, beslutninger og framdrift er viktige suksessfaktorer.
3. Hele kommuneorganisasjonen må forstå verdien av frivillighet og legge til rette for samarbeid.
4. I fremtiden må kommunen i større grad arbeide for å rekruttere nye frivillige og stimulere frivilligheten gjennom tilbud om kompetanseheving, teknologisk bistand og hjelp på andre områder etter behov.
5. Være forberedt på å håndtere spenningsfeltet mellom et kraftfullt, positivt innbyggerengasjement og kommunens politiske og administrative spilleregler. Definere kommunens handlingsrom og fleksibilitet i hvert enkelt tilfelle.
6. Arbeide for økt samarbeid med det lokale næringsliv.
7. Partene må jobbe aktivt for å finne nye samarbeidsarenaer tilpasset fremtidens behov.
8. Hente inspirasjon og kunnskaper både nasjonalt og internasjonalt med sikte på videre utvikling av "Sammen-med-kommunen" Øvre Eiker.

Del B   Strategiske hovedveivalg

• **Skape innovative møteplasser mellom frivillighet og kommune**

Innovasjon som arbeidsmetode øker i norske kommuner. Fornyelse og smartere jobbing må bli en del av hverdagen i hele kommunen.

Digitale og sosiale medier er og blir viktige kommunikasjonskanaler, men kan aldri erstatte møtet mellom mennesker. Det er i praten over kaffekoppen at respekt og tillit oppstår.

Innovative møteplasser mellom kommune og frivillighet må pleies og videreutvikles.

Strategiske mål

1. I samarbeid med innbyggere/frivillighet utarbeides en plan for årlige innovative arbeidsmøter med frivillige grupperinger.
2. Det tas kontakt med frivillig sektor for å drøfte ønske om, og behov for å etablere et Innbyggerakademi (jfr. tidligere modell) tilpasset fremtidens utfordringer.

- **Forankring og kunnskapsfornyelse i kommuneorganisasjonen**

“Sammen-med- kommunen” har blitt et kjent varemerke langt utover kommunens grenser, og har bidratt til å styrke kommunens omdømme. Politikere og medarbeidere må tilføres kunnskap om hva visjonen betyr for den enkeltes holdninger og væremåte i møte med innbyggere og frivillighet inn i ei ny tid.

Strategiske mål

1. Opplæringsprogrammer for kommunens ledere og medarbeidere som handler om verdiforankring og kommunens arbeidsgiverpolitiske plattform AGP, skal alltid inneholde temaene kommunal innovasjon og samarbeid med innbyggere/frivillighet.
2. Temaene er også obligatoriske for folkevalgtopplæring etter kommunevalg.

- **Frivillighet knyttet til kommunale tjenester**

Det er økende oppmerksomhet rundt frivillighet som supplement til kommunale tjenester. Særlig innenfor pleie-og omsorgstjenestene. I Øvre Eiker kommune har vi over tid etablert mange positive samarbeidskanaler med frivillige grupperinger i tilknytning til flere tjenesteområder. I tillegg til pleie-og omsorg nevnes eksempelvis Hokksund blomsterparlament som supplement til vår vei-og parkavdeling, frivillige lyttevennprosjekter på skoler samt by-og grendeutvalgenes innsats for stedsutvikling og lokalsamfunnsbygging.

Strategiske mål

1. Øvre Eiker kommune vil i samarbeid med frivillig sektor videreutvikle og fornye samarbeidet om frivillige innsatsområder knyttet til kommunale tjenester.

2. Aktuelle tiltak må utformes og utprøves i nært samarbeid med berørte medarbeidere og tillitsvalgte.
3. Kommunens tilretteleggerfunksjon og ressursbruk kan omfatte både økonomi, personalressurser og praktisk tilrettelegging.

- **Rekruttering av frivillige**

Deler av frivillig sektor har problemer med rekruttering, og frivilligheten er i endring. Dette er først og fremst en utfordring for frivilligheten selv, men kommunens rolle som samfunnsutvikler og regiassistent utfordres også. Samtidig tyder mye på at dagens velferdsordninger ikke er bærekraftige når eldrebølgen om få år slår inn. Antall pleietrengende øker, mens antall yrkesaktive går ned. Store omstillinger må til dersom dagens velferdsmodell skal videreføres på sikt. En styrket frivillig sektor kan være et av mange virkemidler for å bevare et godt velferdstilbud til innbyggerne. Vi må derfor samarbeide om å svare på noen spørsmål: Hva motiverer innbyggere til frivillig arbeid? Hvordan kan kommune og frivillige samarbeide om å rekruttere nye grupper inn i frivilligfamilien?

Strategiske mål

1. Øvre Eiker kommune ønsker å invitere frivilligheten til dialog om rekruttering av frivillige.
2. Rekruttering av frivillige knyttet til helse – og omsorgsfeltet prioriteres.

- **Barne-og ungdomsmedvirkning**

Øvre Eiker kommune har et forbedringspotensiale når det gjelder barne-og ungdomsmedvirkning. Deltagelse i lokal samfunnsutvikling gir barn og unge viktige kunnskaper om demokratiske prosesser. For at barn og unges synspunkter skal bli hørt, er det viktig at kommunen har en aktiv rolle og legger til rette for involvering.

Strategiske mål

1. Barne-og ungdomsmedvirkning skal være et satsingsområde med tydelig forankring i kommunen politiske og administrative ledelse.
2. Det gjennomføres et eget barne-og ungdomsprosjekt med oppstart høsten 2015 i tilknytning til prosjektet "Sammen mot 2022" som avsluttes 31.12. 2015.

- **Økt innvandrermedvirkning**

Mange oppfatter det flerkulturelle samfunnet som en berikelse. Andre er skeptiske og engstelige i møte med fremmede kulturer. Det er grunn til å anta at brorparten av kommunens innbyggere er lite kjent med hvem som utgjør gruppen av innvandrere, hvilke kulturer og verdier disse står for, og hvordan integrering skjer i forhold til storsamfunnets verdier, regler og strukturer. Det er et faktum at innvandrere er underrepresentert i lokale frivillige lag og foreninger, samt i politisk virksomhet.

Kommunens integreringsansvarlige har bidratt til etablering av Øvre Eiker innvanderråd. Rådet vil være en naturlig samarbeidspartner i dette arbeidet.

Strategiske mål

1. Øvre Eiker kommunes ambisjon er å øke innvandreres medvirkning og innflytelse i lokalsamfunnet.
2. Med virkning fra 2016 inviterer kommunens politiske og administrative ledelse til drøftingsmøte vår og høst med Øvre Eiker innvanderråd.

• **Koordinering**

Mange kommuner har funnet det hensiktsmessig å etablere en koordinatorfunksjon for samarbeid mellom kommune og frivillighet.

En del har koblet denne stillingen med ledelse av kommunal frivilligsentral.

Vår frivilligsentral eies og drives av 19 frivillige organisasjoner.

I Oppgavemeldingen (St. meld. 14) har Stortinget bestemt at tilskuddet til Frivilligsentraler skal overføres til kommunene. Iverksettningstidspunkt er ikke kjent.

I Øvre Eiker kommune er koordinering i hovedsak utført av ledere og medarbeidere i ulike seksjoner som samarbeidspartnere for frivillige lag, foreninger, råd samt by- og grendeutvalg. I tillegg er det brukt noe ressurser til frivillig koordinering og innbyggerkontakt i rådmannens sekretariat.

Strategiske mål

1. Øvre Eiker kommune vil gjennomgå rutiner og praksis for samspill med frivillig sektor. I denne forbindelse vurderes behovet for en sentral koordinatorfunksjon.

• **Rullering**

Frivilligstrategiens del A og B rulleres parallelt med kommuneplanen .

Del C rulleres annet hvert år – første gang i 2017.

- **Aktuelle lenker**

- http://www.ovre-eiker.kommune.no/Documents/kommuneplan_OEK_2010_2022.pdf
- http://www.frivillighetnorge.no/no/frivillighetspolitikk/frivillighetspolitisk_plattform
- <http://www.ovre-eiker.kommune.no/Documents/Kultur/KULTURSTRATEGI%20%20vre%20Eiker.pdf>
- <http://www.ovre-eiker.kommune.no/kultur/foreninger/Sider/default.aspx>